

Η ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

« Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόση θεσμούς μητρός σου ἵστίνον γὰρ χαρίτων ἔξη σὴ κορυφῇ, καὶ κλοῖον χρύσειον περὶ σὴ τραχήλῳ. »
Παροιμία Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Ἡμέπτῃ ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοῦράφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	δραχ. 6.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

- Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.
- Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.
- Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρομείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ.

Ὁ Ἅγιος Διονύσιος ὡς ἀρχιεπίσκοπος ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ τὸ 251 Μ. Χ.

Περὶ δὲ τῶν συμβάντων αὐτοῦ (Εὐσέβιος, βιβλ. I κεφ. 25) ἀναφέρω ὅσα αὐτὸς ὁ ἴδιος γράφει ἐν τῇ ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν Γερμανόν· « Τὸ κατ' ἐμέ, λέγει, λαλῶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἠξέυρει, ὅτι δὲν ψεύδομαι διόλου, καὶ δὲν ἐστοχάσθην ποτὲ νὰ ἐξέλθω αὐτοπροαιρέτως ἐκ τῆς οἰκίας μου καὶ χωρὶς τὴν προσταγὴν τῆς θείας προνοίας. Τοῦτο δὲ εἶναι τόσον ἀληθινὸν ὥστε, ὅτε τὸ διάταγμα τῆς καταδιώξεως τοῦ Δεκίου ἐδημοσιεύθη, ὁ Σαβῖνος σταλείς παρευθὺς διὰ νὰ μὲ ζητήσῃ, ἔμεινα τέσσαρας ὀλοκλήρους ἡμέρας εἰς τὴν οἰκίαν μου, προσμένων τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὅστις ἐν τούτοις ἔτρεχε παντοῦ ἀναζητῶν με, καὶ εἰς τοὺς δρόμους, καὶ εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ παντοῦ ὅπου ἐνόμιζεν, ὅτι ἠδυνάμην νὰ καταφύγω ἢ νὰ διαβῶ. Ἐπρεπε βεβαίως νὰ ἦτο τυφλὸς διὰ νὰ μὴ εὔρη τὴν οἰκίαν μου, ἢ μᾶλλον δὲν ἐφαντάζετο, ὅτι ἠδυνάμην νὰ μένω εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἐνῶ κατεδιωκόμην πανταχόθεν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος μετὰ τέσσαρας ἡμέρας, ἀφοῦ μὲ προσέταξεν ὁ Θεὸς ν' ἀποσυρθῶ, καὶ μοῦ ἠνοιξε τὴν ὁδὸν μὲ τρόπον θαυμαστὸν ἐξῆλθον τῆς οἰκίας μου, ἂν καὶ μετὰ κόπου, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν διακόνων μου καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν μου. Καὶ ὅσα συνέβησαν μετὰ ταῦτα ἀποδεικνύουσι καλῶς, ὅτι ἦτο προφανῶς ἔργον τῆς θείας προνοίας, διότι δὲν ἐγείναμεν σχεδὸν ἀνωφελεῖς εἰς τινὰ πρόσωπα. . . »

Καὶ μετ' ὀλίγον, ἀναφέρει τί ἐγένετο εἰς τὸ καταφύγιόν του, καὶ ἐξακολουθεῖ τοιοῦτοτρόπως τὴν ὁμιλίαν του.

« Ἀφοῦ ἐπέσαμεν πρὸς τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς χεῖρας τῶν στρατιωτῶν, ἐγὼ τε καὶ οἱ συνοδεύοντές με, μᾶς ἔφεραν εἰς τινὰ μικρὰν πόλιν τῆς Αἰγύπτου ὀνομαζομένην Ταπόσιριν. Ἐν τούτοις ὁ Τιμόθεος, ὅστις κατὰ θείαν οἰκονομίαν δὲν εὔρεθῆ μεθ' ἡμῶν καὶ δὲν συνελήφθη, ἐπιστρέψας ἀκολούθως εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρεν αὐτὴν ὄλως διόλου ἔρημον καὶ περικυκλωμένην ὑπὸ στρατιωτῶν, φυλατσῶντων αὐτήν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἡμεθα ὄλοι φυλακισμένοι. Ἀκούσατε τώρα, ἐξακολουθεῖ διηγούμενος, ὅποια ἦτο ἡ ἀξιοθαύμαστος οἰκονομία τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ· διότι σὰς λέγω ἀληθῶς ὅ,τι συνέβη. Ὁ Τιμόθεος ἀφοῦ διέφυγεν ὄλως τεταραγμένος καὶ ἔντρομος, συνήντησε καθ' ὁδὸν ἕνα χωρικόν, ὅστις τὸν ἠρώτησε διατί ἔτρεχε μὲ τόσῃ βίαν. Ὁ Τιμόθεος τοῦ ἐφανέρωσεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Τοῦτο ἀκούσας ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἰσῆλθε παρευθὺς εἰς τινὰ οἰκίαν, ὅπου ἔμελλε νὰ παρευρεθῆ εἰς τοὺς τελουμένους ἐκεῖ γάμους (διότι ἡ τάξις αὕτη τῶν ἀνθρώπων συνειθίζουσι νὰ διανυκτερεύωσιν ὀλοκλήρους τὰς νύκτας εἰς τὰ συμπόσια τῶν), καὶ ἐδιηγῆθη τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς συνηθροισμένους ἐκεῖ, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγου ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ σηκωθέντες παρευθὺς καὶ μετὰ ἀκατανόητου ταχύτητος, εὐθὺς ἀφοῦ εἰδοποιήθησαν, ἤρχισαν νὰ τρέχωσι πάσαις δυνάμεσι, καὶ ἐπέπεσαν κραυγάζοντες εἰς τὸν τόπον ὅπου εὔρισκόμεθα, καὶ τὸν ὅποιον ἐγκατέλειπον παρευθὺς οἱ φύλακες ἡμῶν στρατιῶται· ἐπλησίασαν καὶ μᾶς εὔρον κειτομένους εἰς τινὰς μικρὰς κλῖνας χωρὶς σκεπάσματα. Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, μάρτυς μου ὁ Κύριος, ὅτι τοὺς ὑπέλαβον κατ' ἀρχῆς ὡς κλέ-

εις τὴν ράχιν τῆς, ἕως οὗ πάλιν ἡ γῆ ἔλαβε τὴν πρώτην θέσιν τῆς. Ὅπως δὴποτε ὁμως ἕνεκα τῆς σφοδρᾶς ἐκείνης μάχης, μέρος τοῦ θείου ποτοῦ ἐχύθη εἰς τὴν θάλασσαν, τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα μετεβλήθησαν εἰς γάλα, ὁπόθεν ἐγεννήθησαν τόσα ἀξιοθαύμαστα πράγματα, ὡς ὁ λευκὸς ἐλέφας μὲ τρεῖς προβοσκίδας, καὶ ὁ ὑπερήφανος τρικέφαλος ἵππος.

Ἐν τούτοις, μικροὶ μου φίλοι, ἂν καὶ τὰ κακοποιὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται συνήθως ὑπὸ τὴν μορφήν τερατωδῶν γιγάντων, ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν θεῶν, δὲν παρητήθησαν ὁμως ἀπὸ τοῦ νὰ καταστρέψωσι τὸ ἔργον τοῦ Βράχμα· καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν πνευμάτων κυλίσαν τὴν γῆν ὡς φύλλον χάρτου τὴν ἐσήκωσεν εἰς τοὺς ὤμους του καὶ τὴν ἔφερεν ἕως εἰς τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου. Ἄλλ' ὁ Βισχνοῦ μαθὼν τοῦτο μετεμορφώθη εἰς ἀγριόχοιρον ἢ, καθὼς λέγουσιν ἄλλοι, εἰς ἀπλοῦν χοῖρον, καὶ προσβαλὼν κατὰ τοῦ γίγαντος ἐσήκωσε τὴν γῆν ἐπὶ τοῦ ρύγχους του καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν προτέραν τῆς θέσιν.

Πολλάκις ἐνεφανίσθη ἀκόμη ὁ Βισχνοῦ εἰς τὴν γῆν ὑπὸ διαφόρους μορφάς, καὶ πάντοτε ἔσωσε τὸν κόσμον ἀπὸ τινος μέγαν κίνδυνον· ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἀφῆκεν ὅλας τὰς μικρὰς ταύτας μεταμορφώσεις καὶ ἔλαβε τὴν ἀνθρώπινον μορφήν.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπῆρχε βασιλεὺς τις ὀνομαζόμενος Βαλῆς, τοῦ ὁποίου τὸ βασιλεῖον ἦτο τόσον ἐκτεταμένον, ὥστε περιελάμβανε, λέγουσιν, τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν καὶ τὸν ἄδην· ὅθεν τοσοῦτον ὑπερηφανεύθη διὰ τὴν δύναμίν του, ὥστε ὁ Βισχνοῦ ἀγανακτῆσας ἀπεφάσισε νὰ τὸν τιμωρήσῃ· ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν ὁ θεὸς λαβὼν τὴν μορφήν βραχμάνου, καὶ τὸ ἀνάστημα νάνου

σπιθαμιαίου, ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀφοῦ τὸν διεσκέδασε μὲ τὰς εὐφυίας του, τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ τρία βήματα γῆς ἀπὸ τὸ ἀπέραντον βασιλεῖόν του. Ὁ Βαλῆς ἤρχισε νὰ γελαῖ ἀκούσας τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι τὰ τρία βήματα, τὰ ὁποῖα ὁ Βραχμάνος ἠδύνατο νὰ κάμῃ μὲ τὰ μικρὰ του σκέλη, μόλις ἰσοδυναμοῦν μὲ τὸ ἥμισυ βῆμα ἀνδρὸς συνήθους ἀναστήματος, καὶ παρευθὺς τοῦ ἔδωκεν ὅ,τι ἐπεθύμει. Ἄλλ' αἴφνης ὁ θεὸς ἔκαμε τόσον μέγα σῶμα, ὥστε δι' ἐνὸς μὲν βήματος ἐμέτρησε τὸν οὐρανόν, δι' ἑτέρου δὲ τὴν γῆν, καὶ διὰ τρίτου ἐμελλε νὰ περιλάβῃ τὸν ἄδην. Τοῦτο ἰδὼν ὁ Βαλῆς προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἀφήσῃ μίαν μόνην γωνίαν τοῦ βασιλείου του. Ὁ Βισχνοῦ ἠρέκασθη, ὅτι ἐταπεινώσε τὴν ἀλαζονίαν τοῦ ἰσχυροῦ τούτου μονάρχου, καὶ συγχωρήσας αὐτὸν ἐπρόσταξε νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ κράτος τοῦ ἄδου.

Ἔως τώρα ὁ Βισχνοῦ εὐχαριστεῖτο νὰ μεταμορφουταὶ ὡς ἱερεὺς ἢ ὡς ἀπλοῦς ἀνθρώπος· κατόπιν ὁμως θὰ ἰδῶμεν, ὅτι μετεμορφουτο καὶ ὡς βασιλεὺς, καὶ καταβαίνων ἐπὶ τῆς γῆς ἐδίδασκε τοὺς ἀνθρώπους διαφόρους τέχνας.

ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ ΓΑΛΛΙΔΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Μεταξὺ τοῦ γενναίου λαοῦ τῆς Γαλλίας καθ' ἐκάστην παρουσιάζονται δείγματα ἀνδρίας καὶ θάρρους· ἀλλὰ τὰ μᾶλλον ἄξια νὰ θαυμάζωνται καὶ νὰ μένωσιν ἀνεξάλειπτα εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ὅσα προέρχονται ἀπὸ ἀπλοῦν αἴσθημα φιλάνθρωπίας καὶ ἀνευ ἐπιδείξεως.

Τὸ ἀκόλουθον συμβεβηκὸς δεικνύει τὸν ἡρωϊσμόν καὶ αὐτῶν τῶν Γαλλίδων γυναικῶν.

Ὁ Ἰέρης ποταμὸς τῆς Γαλλίας εἶναι μικρὸς καὶ βαθὺς καὶ μὲ ἀποτόμους βράχους κατὰ τὰς ὄχθας· διέρχεται ὀφιοειδῶς μίαν παιδιάδα πλησίον τῶν Παρισίων καὶ χύνεται εἰς τὸν Σηκουάναν, ἄλλον μεγαλείτερον ποταμόν. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ παρὰ τὸν ῥιθέντα Ἰέρην ποταμὸν τροφὸς τις ἐπεριδιάβαζε μὲ πενταετὲς κοράσιον, αἴφνης τοῦτο μὲν ὀλισθησάν πίπτει εἰς τὸν ποταμόν καὶ βυθίζεται, ἡ δὲ τροφὸς βλέπουσα, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὸ θῦμα ἐκεῖνο, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ σπαρακτικὰς κραυγὰς. Εὐτυχῶς ὁμως δύο γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι περιεπάτουں εἰς τὸ πλησίον δάσος ἀκούσασαι τὰς θρηνώδεις ἐκεῖνας φωνάς, ἔτρεξαν καὶ ἔμαθον τὸ θλιβερὸν συμβάν. Δὲν χάνει καιρὸν ἡ νεωτέρα ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ὀρμήσασα εἰσπηδᾷ εἰς τὸν ποταμόν καὶ βυθισθεῖσα ἀναζητεῖ τὸ ταλαίπωρον κοράσιον. Καὶ ἀναφίνεται μὲν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος χωρὶς τὸ κοράσιον, μετὰ ἱκανὴν ἀναζήτησιν, ἀλλ' ἡ ἀτελεσφόρητος αὐτῆ προσπάθεια δὲν τὴν ἀποθάρρυνει εἰς τὴν γενναίαν ἐπιχειρήσιν τῆς. Ὅθεν βυθίζεται καὶ πάλιν ἐντὸς τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ, καὶ εὐτυχαστέρα τὴν φορὰν ταύτην ἐξέρχεται εἰς τὴν ὄχθην κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο εὕρημα.

Παρευθὺς μετέφερον τὸ κοράσιον εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐκεῖ πλησίον γονεῖς του, καὶ ἐπειδὴ μόνον λειποθυμημένον ἦτο, ὀλίγαι προσπάθειαι ἤρχεσαν εἰς τὸ νὰ τὸ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Ἡ δὲ νέα ἐκεῖνη, ἥτις κατῴρθωσε τόσον γενναίαν πράξιν, ἀντὶ νὰ κυριευθῇ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ἀπεναντίας ἐπροσπάθησε νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἐκφράσεις τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς μητρὸς τοῦ κορα-

σίου, ἀλλ' εἰς μάτην· ἠναγκάσθη λοιπὸν ἐπὶ τέλους νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομά τῆς, καὶ ἐκ τούτου ἐγνώσθη, ὅτι ἦτο μία τῶν πλουσιωτέρων κτηματιῶν τοῦ τόπου ἐκεῖνου.

ΠΕΡΙ ΗΜΙΟΝΟΥ.

Ὁ ἡμίονος καὶ ἡ ἡμίονος εἶναι ἐν τῶν τετραπόδων κτηνῶν μικτοῦ εἴδους, διότι γεννᾶται ἀπὸ τὸν ὄνον καὶ τὴν ἵππον ἢ ἀπὸ τὸν ἵππον καὶ τὴν ὄνον μὲ τὰ ὁποῖα καὶ ὀμοιάζουσι. Τοῦ ὄνου ἔχουσι τὰ ὦτα καὶ τὴν οὐράν, τὸ στερεὸν τοῦ ποδὸς καὶ ἀσφαλὲς τοῦ βήματος, εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ σώματος καθὼς καὶ εἰς τὸ ἀνάστημα ὀμοιάζουσι μὲ τὸν ἵππον· ὑπερτεροῦσι δὲ τοῦτον κατὰ τὴν δύναμιν, διότι φέρουσι μεγαλήτερον φορτίον· προσέτι κατὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν καρτερίαν, διότι ἀντέχουσι περισ-

σότερον εἰς τὸν κόπον, καὶ μακροβιώτεροι εἶναι, καὶ εἰς ὀλιγωτέρας ἀσθενείας ὑπόκεινται.

Διὰ ταῦτα τὰ προτερήματα οἱ ἡμίονοι εἶναι χρησιμώτεροι εἰς τὰς μακρυνὰς ὁδοιπορίας καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ὄρεινους καὶ δυσβάτους τόπους, καθὼς εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὅπου καὶ οἱ Ἀνδαλούσιοι ἡμίονοι εἶναι περίφημοι, καὶ εἰς τὰς Ἀλπεις τῆς Ἰταλίας.

Οἱ Γεωργοὶ ζεύγουσι τοὺς ἡμίονους εἰς τὸ ἄροτρον καὶ εἰς τὰς φορτηγὰς ἀμάξας. Εἰς δὲ τὴν Ἰσπανίαν οὐ μόνον ὡς φορτηγὰ ζῶα μεταχειρίζονται αὐτούς, ἀλλὰ καὶ οἱ εὐγενεῖς Ἰσπανοὶ εἰς ὀχήματα πολυτελεῆ, καὶ χωρὶς ὀχημάτων πολυτελῶς κοσμοῦντες, ἀναβαίνουν αὐτούς προτιμότερον ἢ τοὺς ἵππους.

Καὶ παρ' ἡμῖν προτιμῶνται οἱ ἡμίονοι τῶν ἵππων ἀπὸ τοὺς γεωργούς μας, διότι ἀντέχουσιν εἰς τὰς ἐπιπόνοους καὶ μακρὰς ἐργασίας, ὡς εἶπομεν, καὶ ὀλιγοδαπανώτεροι γίνονται ἀπὸ τοὺς ἵππους διατηρούμενοι μὲ εὐτελεστέραν τροφήν καὶ μὲ πολὺ ὀλιγωτέρας περιποιήσεις. Παλαιότερον φαίνεται, ὅτι ἐν τῇ Ἀνατολῇ μετεχειρίζοντο τοὺς ἡμίονους κατὰ προτίμησιν τῶν ἵππων. Θέλετε ἀναγνώσει εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν, ὅτι ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Σολομὼν ἐπωχοῦντο ἐπὶ ἡμιόνων καὶ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἀκόμη παρατάξεις. Ὁ Βασιλεὺς Ἀχαάβ εἶχε πλῆθος ἡμιόνων· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐπιστρέψαντες ἐκ τῆς Βαβυλῶνος εἰς τὴν πατρίδα των εἶχον 245 ἡμίονους, αἱ ὁποῖαι ἔφερον τὰς ἀποσκευὰς των.

I. II. K.

ΠΟΘΕΝ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ Ἡ ΒΡΟΧΗ, ΚΑΙ ΔΙΑΤΙ ΒΡΕΧΕΙ;

Ἐὰν ἐντὸς δωματίου καλῶς κεκλεισμένου βάλωμεν ἐπάνω εἰς ἀναμμένον πύραυνον (μαγγάλιον) ἀγγεῖον γεμάτον ἀπὸ ὕδωρ, θὰ ἴδωμεν μετ' ὀλίγον, ὅτι ἀπὸ τῆν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος κατ' ἀρχὰς μὲν θὰ ὑψοῦται ἀτμός τις στακτόχρους, ἔπειτα δὲ ὅταν τὸ ὕδωρ ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ, ὁ ἀτμός αὐτὸς θὰ ᾔναι πυκνότερος. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγης ὥρας τὸ δωμάτιον θὰ γεμίσῃ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀτμόν, καὶ ἂν ἐξακολουθῶμεν νὰ διατηρῶμεν τὸ πῦρ, ὅλον τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸ ἀγγεῖον, θὰ μεταβληθῇ εἰς ἀτμόν.

Τὶ θὰ γίνῃ δὲ ὁ ἀτμός οὗτος; Θὰ καθήσῃ εἰς τοὺς τοίχους, εἰς τοὺς λίθους, εἰς τὰ σίδηρα τῶν κλειδαριῶν, εἰς τὰ ὑαλῖα τῶν παραθύρων, καὶ ἐκεῖ μετὰ ταῦτα θὰ ἀποψυχρανθῇ. Ἡ ἀποψύχρανσις αὕτη τοῦ ἀτμοῦ θὰ γεννήσῃ ἐν ἄλλο ἀποτέλεσμα ὅπως διόλου διαφορετικὸν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησεν ἡ θερμότης. Δηλαδή, ἐνῶ πρότερον ἡ θερμότης διέλυσε τὸ ὕδωρ εἰς ἀτμόν, ὁ ἀτμός οὗτος ἀποψυχραίνόμενος θὰ πυκνωθῇ, καὶ πυκνούμενος σχηματίζει νερόν. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τοῦτο διακρίνεται κυρίως ἐπὶ τῶν ὑαλίων τῶν παραθύρων, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὰς θὰ σκοτεινιάσωσιν, ἔπειτα θὰ σχηματισθῶσιν ἐπ' αὐτῶν μικραὶ σταγόνες, καὶ ἐπὶ τέλους, αὐταὶ αἱ σταγόνες θὰ τρέξωσιν εἰς μικρὰ βυάκια ἐπὶ τῶν ὑαλίων. Ἐὰν ἡδύνατό τις νὰ συναθροίσῃ ὅλον τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀτμόν, ἠθέλομεν εὐρεῖ τόσον, ὅσον εἶχομεν εἰς τὸ ἀγγεῖον, ὅτε τὸ ἐθέσαμεν εἰς τὸ πῦρ.

Ἄς ἔλθωμεν τώρα νὰ ἐξετάσωμεν τί συμβαίνει εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν. Ἀντὶ τοῦ ἀγγείου μὲ τὸ ὕδωρ ἐπάνω εἰς τὸ πῦρ, ἔχομεν τοὺς ὠκεανούς, τὰς θα-

λάσσας, τὰς λίμνας καὶ τὰ λοιπὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα θερμαίνονται ἀπὸ τὸν ἥλιον· ἀντὶ τοῦ ἀτμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ θερμαινόμενον ὕδωρ ἐν τῷ ἀγγεῖῳ, καὶ ἐπικάθηται εἰς τοὺς τοίχους καὶ τὰ ὑαλῖα τῶν παραθύρων, ἔχομεν τὰ σύννεφα ἐν τῷ οὐρανῷ· ἀντὶ δὲ τῶν σταγόνων, αἱ ὁποῖαι ρέουσιν ἐπὶ τῶν ὑαλίων τῶν παραθύρων, ἔχομεν τοὺς ρύακας καὶ τοὺς ποταμούς.

Ἦως ὁμοῦ σχηματίζονται τὰ σύννεφα καὶ ἡ βροχὴ καὶ τὰ ρυάκια καὶ οἱ ποταμοί, τοῦτο ἤδη πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν.

Πρέπει νὰ ἠξεύρητε, ὅτι ὅσον ὑψηλότερα ἀναβαίνει τις, τόσο ἡ ψυχρότης εἶναι μεγαλειτέρα. Ἐμάθετε ἢ θὰ μάθητε, σπουδάζοντες τὴν γεωγραφίαν, ὅτι αἱ κορυφαὶ τῶν ὑψηλοτάτων ὀρέων εἶναι σκεπασμέναι αἰωνίως ἀπὸ πάγους καὶ χιόνας. Οὕτως ἡ κορυφὴ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Εὐρώπης, διότι ὑψοῦται 4810 μέτρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, εἶναι κατάλευκος ἀπὸ τὴν χιόνα καὶ κατ' αὐτὸ τὸ θέρος· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὠνόμασαν Λευκὸν Ὄρος. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τούτου, τὸ θέρος ἡ θερμότης εἶναι τόσο ὑπερβολικὴ, ὥστε ὁ ἄνθρωπος ἀποπνίγεται· ἀλλ' ὅσον ἀναβαίνει τις πρὸς τὰ ἄνω, ἡ θερμότης ὀλιγοστεύει καὶ φθάνει εἰς ἓνα βαθμόν, ὅπου τὰ δένδρα δὲν προκόπτουσιν, ὅπου ἡ φύσις δὲν ἐνεργεῖ, ὅπου ὑπάρχει ἀπέραντος ἔκτασις πάγων, ὡς θάλασσα, καὶ ὑπερμεγέθεις ὄγκοι χιόνος εὐρίσκονται συσσωρευμένοι πρὸ αἰώνων.

Ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου διαλύει εἰς ἀτμὸν τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης τῶν ποταμῶν κλ. Ὁ ἀτμὸς οὗτος ὑψοῦται εἰς τὸν ἀέρα καὶ μετ' ὀλίγον φθάνει εἰς ὕψος, ὅπου ἕνεκα τοῦ ψύχους ἀποψυχραίνεται κατὰ πρῶτον· μετὰ

ταῦτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον πυκνοῦται καὶ σχηματίζει τὰ λεγόμενα σύννεφα· ὥστε τὰ σύννεφα δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἀτμὸς πεπυκνωμένος ἀπὸ τὴν ψύχραν τῆς ἀτμοσφαιρας.

Μετ' ὀλίγον τὰ νέφη ταῦτα, μετακινούμενα ἕνεκα τῆς ελαφρότητός των ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, καὶ ἐπιπλέον πυκνούμενα, ἀποψυχραίνονται ἐντελῶς, μεταβάλλονται εἰς ὕδωρ καὶ πίπτουσιν εἰς βροχὴν. Ἐκεῖνα δὲ τὰ νέφη, τὰ ὁποῖα σχηματίζονται εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν ὀρέων πυκνοῦνται περισσότερον ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους καὶ μεταβάλλονται εἰς χιόνας, καὶ εἰς πάγους. Αἱ αἰώνιοι αὗται χιόνες καὶ αἱ βροχαὶ γεννῶσι τὰς πηγὰς τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ρυάκων, οἱ ὁποῖοι χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔρχεται πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν ὅσον ὕδωρ ἐξατμίσθη πρότερον ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Αὐτὰ μεταβάλλονται ἐκ νέου εἰς ἀτμούς καὶ ἐπαναλαμβάνουσι πάλιν τὸ ἴδιον ταξίδιον, χωρὶς νὰ λάβῃ τέλος τὸ ἀξιοθαύματον τοῦτο φαινόμενον, ἐνόσω ὁ ἥλιος καὶ ἡ γῆ ὑπάρχουσιν, ὅπως ἤδη εὐρίσκονται.

ΠΕΡΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ.

Γνωρίζετε, ὦ φίλοι παῖδες, ὅτι διὰ νὰ καθαρίσωμεν τὰ ἐνδύματά μας μεταχειριζόμεθα τὸ σαπῶνιον, τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς ἀρχαίους ἦτο ἄγνωστον. Ἐπειδὴ δὲ μὲ μόνον τὸ ὕδωρ τὰ ἀσπρόρουχα δὲν καθαρίζονται καλῶς, βεβαίως θὰ μετεχειρίζοντο ἄλλο τι πρὸς καθαρισμόν.

Εἰς τοὺς παναρχαίους χρόνους ἐπλυνον τὰ ἐνδύματά των οἱ ἄνθρωποι μὲ ἐν θαλάσσιον φυτόν, μὲ τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον νομίζουσιν, ὅτι κατασκευάζεται ἡ σόδα ἢ κάλι,

ρίπτοντες αὐτὰ ἐντὸς λάκκου καὶ πατῶντες μὲ τοὺς πόδας. Οἱ δ' Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἀντὶ τοῦ σαπώνιου μετεχειρίζοντο διάφορα εἶδη φυτῶν καὶ χωμάτων ἀργιλωδῶν. Οἱ δὲ ἄγριοι διὰ τοιαύτην χρῆσιν μεταχειρίζονται καρπούς τινας. Αἱ γυναῖκες τῆς νήσου Ἰσλανδίας, κειμένης πρὸς βορρᾶν τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, καθαρίζουσι τὰ φορέματά των μὲ στάκην καὶ οὔρα· αἱ δὲ Περσίδες τὰ πλύνουσι μὲ εἶδος τι πηλοῦ τῆς νήσου Λήμνου, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται λημνία γῆ, καὶ τὸν ὁποῖον διαλύουσι εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ τὴν σήμερον δὲ ἀκόμη εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος αἱ γυναῖκες ἡμῶν πλύνουσι τὰ ἐνδύματα εἰς τὴν θάλασσαν μὲ πηλόν.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ.

Εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Γαλλίας κείται παράλιος τις πόλις ὀνομαζομένη Μασσαλία ἢ καὶ πόλις τῶν Φωκαέων. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἀποικία Ἑλληνική· διότι ναυταὶ τινες καταγόμενοι ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Φώκαιαν ἤλθον μὲ τὰ πλοιάτων καὶ ἤραξαν εἰς τὰ παράλια τῆς Γαλατίας, τούτέστι τῆς σημερινῆς Γαλλίας, κατὰ τὸ 500 ἔτος π. Χ. Τὸ ν' ἀναχωρήσῃ τις, ὦ φίλοι παῖδες, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ υπάγῃ διὰ πλοίου εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἦτο πολὺ μακρυνὸν ταξεῖδιον, καὶ ἐπομένως ἤθελε χρειασθῆ πολὺν καιρὸν· διότι οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἐγνώριζον ἀκόμη νὰ πλέωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, ὡς τὴν σήμερον, ἀλλὰ πάντοτε ἐταξεῖδευον παραπλέοντες τὰ παράλια καὶ τὰς ἀκτάς, τὸ ὁποῖον λέγεται ἀκτοπλοία· ἢ δὲ ναυπηγία, ἦτοι ἡ τέχνη τοῦ νὰ κατασκευάζωσι πλοία ἱκανὰ διὰ τοιαῦτα ταξεῖδια ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν νηπιότητά της. Οἱ ἀτρόμητοι οὗτοι θαλασσοπόροι, φθάσαντες ἐκεῖ καὶ εὐχαριστηθέντες ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τοῦ κλίματος καὶ ἀπὸ τὴν κατάλληλον τοποθεσίαν τῆς παραλίας διὰ συνουισμόν, ἔκτισαν τὴν πόλιν, ἢ ὁποία ταχέως ἐφθασεν εἰς ἀνθηρὰν

κατάστασιν καὶ τὴν σήμερον εἶναι μία ἀπὸ τὰς διακεκριμένας πόλεις τῆς Εὐρώπης μὲ λιμένα, ὁ ὁποῖος χωρεῖ ἕως 900 ἐμπορικὰ πλοία, οὐχὶ δὲ καὶ πολεμικά, διότι δὲν εἶναι πολλὰ βαθύς.

Ἡ Μασσαλία καὶ ἀπὸ τῆς θεμελιώσεώς της αὐτῆς διεκρίνετο πάντοτε διὰ τὴν εὐγενῆ καταγωγὴν της, διότι ἐνῷ ὅλοι οἱ περίξ αὐτῆς τόποι ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὴν βαρβαρότητα καὶ ἀμάθειαν, εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐπεκράτει ὁ λαμπρὸς πολιτισμὸς τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὰ ἐξευγενισμένα ἦθη της, μὲ τὰς ὠραίας τέχνας της καὶ τοὺς νόμους της.

Ἡ ΚΟΡΗ Ἡ ΑΠΟΡΦΑΝΗΣΘΕΙΣΑ ΜΙΚΡΑ.

Ἡ Μαρία παρεκάλει καθ' ἡμέραν τὸν Θεὸν νὰ χαρίξῃ πολλὰ ἔτη εἰς τοὺς γονεῖς της. Ἄλλ' ἢ ἀτυχῆς κόρη μόλις ἦτο ἔνδεκα ἐτῶν καὶ εἶχε στερηθῆ πρῶτον τὴν μητέρα καὶ ἔπειτα μετ' ὀλίγον καὶ τὸν πατέρα της. Εἰς τὴν ἀβρωστίαν τοῦ πατρὸς της στεκομένη εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του ἔχυνε πολλάκις δάκρυα πικρά, αἰσθανομένη τὴν δυστυχίαν της. Ἐκεῖνος ἐπροσπάθει πάντοτε νὰ τὴν παρηγορῇ μὲ τούτους τοὺς λόγους. Ἔσο, κόρη μου, φρόνιμος καὶ καλὴ ἀγάπα νὰ ἐργάζεσαι, καὶ ἔχε τὰ θάρρη σου εἰς τὸν Θεόν· αὐτὸς εἶναι ὁ πατὴρ τῶν ὄρφανῶν, καὶ δὲν θέλει ἐγκαταλείψει καὶ σέ.

Ἡ Μαρία ἦτο εὐλαβής, φρόνιμος, ταπεινὴ καὶ ἐπιμελής. Διὰ ταῦτα ἔτυχαν ἄνθρωποι εὐσπλαγχνοὶ καὶ ἐπῆραν αὐτὴν τὴν ὄρφανὴν εἰς τὴν οἰκίαν των διὰ νὰ τοῖς κάμνῃ ὀλίγην ὑπηρεσίαν, καὶ οὕτως ἐτρέφετο καὶ ἐνδύετο ἀπὸ αὐτούς. Ὅτε ἐγεινε δεκαῆξ ἐτῶν ἰβδῆκεν εἰς ἕνα πλούσιον, πολλὰ καλὸν ἄνθρωπον καὶ ἀληθινὸν χριστιανόν. Ἡ Μαρία δὲν ἦτον ὀκνηρά, ἀλλ' ἠγάπα τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν καθαριότητα, ἀπέφευγε τὰς πολυλογίας, ἦτο πιστὴ καὶ ἐγρήγορος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου της, σεμνὴ καὶ φρονίμη, ἔχουσα πρόπιος εὐγενικοὺς, ὥστε μὲ τὸ φέρισμόν της εὐχαρίστει καὶ ὑπεχρέωνεν ὅλους ὅσοι τὴν ἐγνώριζον. Πολλάκις μένουσα σκεπτικὴ καὶ μελαγχολικὴ, ὅταν μάλιστα ἐστοχάζετο τὸ μέλλον της, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν. Δὲν ἔχω οὐδὲ πατέρα οὐδὲ μητέρα, οὐδὲ προστάτην κα-

νένα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον παρὰ αὐτὸν τὸν Θεόν. Αὐτὸς ὁ πολυεύ-
 σπλαγχνος Θεὸς εἶναι ὁ πατὴρ τῶν ὄρφανῶν. Ἄς φανῶ καὶ ἐγὼ
 μὲ τὰς καλὰς πράξεις μου, ὅτι εἶμαι ἀξία τοιοῦτου πατρός. Τόσον
 φρόνιμος καὶ τιμία ἦτο καὶ τότεν καλὰ ἤξευρε νὰ φέρηται, ὥστε
 εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐκέρδισε τὴν ἀγάπην τοῦ κυρίου της. Οὗτος δὲ
 τῆς ἔδωκεν εἰς τὸν χρόνον ἐπάνω, ὄχι μόνον τὸν συμφωνηθέντα μι-
 σθόν της, ἀλλὰ καὶ κάμποσας δραχμὰς περισσότερον, καὶ ἀρκετὰ
 φορέματα ὑποσχεθεὶς ὅτι, ὅσον καιρὸν ζῆ, θέλει τὴν ἔχει ὡς παι-
 δίδιον του. Τῷ ὄντι ἐφύλαξε τὴν ὑπόσχεσίν του, διότι καὶ ἡ καλὴ
 Μαρία ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν διαγωγὴν ὅθεν ἕως τέλους εὗρηκε τὴν
 τύχην της καὶ ὑπανδρεύθη μὲ καλὸν ἄνδρα καὶ μὲ πλουσίαν προίκα,
 διότι καὶ ὡς ψυχοκόρην του ἐπροίκισεν αὐτὴν ὁ κύριός της.

Τὰ πάντα ποιεῖ ὁ Θεὸς μὲ σύνεσιν καὶ πρόνοιαν, ἀγαπητὰ μου
 παιδία· ἄς ἔχωμεν εἰς αὐτὸν τὰ θάρρη μας, ἀλλ' ἄς φροντίζωμεν
 νὰ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ χρεὴ μας.

Ἐχε καρδίαν καθαρὰν καὶ θάρρη ἕς τὸν Θεόν σου,

Κί εὕρισκεις τὸ συμφέρον σου κ' εἰς πάντα τὸ καλόν σου.

I. Π. Κ.

Αἱ συνδρομαὶ πέμπονται διὰ Ταμιακοῦ Γραμματίου εἰς τὸν
 ἐκδότην Μ. Δ. Σακχόρραφον.

Οὐδεμία συνδρομὴ πληρῶνεται ἄνευ ἀποδείξεως τοῦ ἰδίου ἐκδότου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Διονυσίου, Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀλε-
 ξανδρείας.—2. Αἱ μεταμορφώσεις τοῦ Βισχνοῦ.—3. Αὐταπάρνησις
 Γαλλίδος γυναικός.—4. Περί ἡμιόνου μετὰ εἰκονογραφίας.—5. Πό-
 θεν προέρχεται ἡ βροχὴ, καὶ διατί βρέχει;—6. Περί καθαρισμοῦ
 τῶν ἐνδυμάτων τῶν ἀρχαίων.—7. Κτίσις τῆς Μασσαλίας.—8. Ἡ
 κόρη ἡ ἀπορραγηθεῖσα μικρά.